

Stel jezelf het volgende voor:

Een docent Nederlands gebruikt met zijn mentorklas een WhatsAppgroep om snel informatie over te kunnen dragen en organisatorische vragen van zijn leerlingen te kunnen beantwoorden. Een paar dagen voor de proefwerkweek plaatst hij dit ingekorte bericht in de groep:

A.s. ma start de toetswk. H5a hele wk in lok 232. Doe je best! Suc6!

- 1p **27** Geef een op tekst 2 gebaseerde reden waarom Hans Bennis het taalgebruik in deze situatie zou afkeuren.
- 1p **28** Geef een op tekst 2 gebaseerde reden waarom Hans Bennis het taalgebruik in deze situatie zou goedkeuren.

Tekst 3 WhatsAppchtig taalgebruik

- 1p **29** Welke uitspraak is het meest van toepassing op alinea 1 van tekst 3?
Alinea 1 is vooral een
- A beschrijving van een voorbeeld van WhatsAppchtige omgangsvormen in e-mails tussen docent en student.
 - B introductie van het denkbeeldige probleem van WhatsAppchtige omgangsvormen in e-mails van studenten aan docenten.
 - C waarschuwing aan studenten geen WhatsAppchtige omgangsvormen te gebruiken in e-mails aan docenten.
 - D weerlegging van de aanname dat studenten WhatsAppchtige omgangsvormen in e-mails aan docenten gebruiken.

Er zijn volgens tekst 3 twee redenen om je te verwonderen over de gedachte van docenten dat een toename van WhatsAppchtige omgangsvormen van invloed is op de manier waarop studenten hun e-mails formuleren.

- 2p **30** Welke twee redenen zijn dat?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 35 woorden.

“Ik heb twee belangrijke bezwaren tegen die redenering.” (regels 32-34)

- 1p **31** Tegen welke redenering worden die bezwaren gemaakt?
- 2p **32** Welke twee bezwaren zijn dat?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

- In een tekst kunnen verschillende argumentatieschema's voorkomen.
- 1p 33 Van welk argumentatieschema is in alinea 4 vooral gebruikgemaakt?
Er is vooral gebruikgemaakt van argumentatie op basis van
- A kenmerk of eigenschap.
 - B oorzaak en gevolg.
 - C vergelijking.
 - D voorbeelden.
 - E voor- en nadelen.

“Ik wil een veel simpelere verklaring voorstellen: socialisatie.”
(regels 70-71)

- 1p 34 Voor welk verschijnsel wordt socialisatie als verklaring genoemd?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 1p 35 Welke formulering omschrijft het best de functie van alinea 6 en alinea 7?
- A Alinea 6 geeft een verklaring voor socialisatie en alinea 7 zet daar een tegengestelde verklaring tegenover.
 - B Alinea 6 legt uit wat socialisatie inhoudt voor docenten en alinea 7 verduidelijkt dit door een voorbeeld van studenten toe te voegen.
 - C Alinea 6 en 7 geven samen aan waardoor socialisatie een probleem is voor het taalgebruik in de e-mails van studenten aan docenten.
 - D Alinea 6 en 7 geven samen een nadere uitleg van socialisatie door twee vergelijkbare ontwikkelingen naast elkaar te zetten.

“Er is geen kruisbestuiving tussen WhatsApp en e-mail, maar gewoon een ander perspectief.” (regels 100-102)

- 1p 36 Welke formulering geeft de betekenis van het bovenstaande citaat juist weer?
- A Het taalgebruik op WhatsApp beïnvloedt taalgebruik in e-mails niet. Studenten hanteren tegenwoordig andere taalnormen dan docenten gewend zijn.
 - B Het verband tussen het taalgebruik op WhatsApp en in e-mails is zwak. Studenten hebben slechts een andere kijk op het gebruik van deze media dan docenten.
 - C Studenten ontlenen hun taalnormen aan WhatsApp en e-mail en hebben daardoor een andere norm voor gepaste communicatie dan docenten.
 - D WhatsApp en e-mail hebben andere taalnormen, maar dit beïnvloedt de communicatie tussen student en docent in mindere mate dan docenten denken.

- 1p 37 Welke van de onderstaande beweringen vat het best de kern van alinea 9 samen?
- A De angst voor taalverloedering door de opkomst van digitale communicatiemiddelen lijkt ongefundeerd.
 - B De ervaringen met nieuwe media tonen aan dat het taalgebruik van jongeren niet wezenlijk zal veranderen.
 - C De verwachting dat het taalgebruik van jongeren verandert door de opkomst van nieuwe digitale communicatiemiddelen is reëel.
 - D De zorgen om de achteruitgang van het taalgebruik door jongeren en de angst voor taalverloedering blijken mee te vallen.
- 2p 38 Welke zin geeft de hoofdgedachte van tekst 3 het best weer?
- A Docenten klagen over studenten die zich niet aan de taalomgangsnormen in e-mails houden en ze wijzen met een beschuldigende vinger naar WhatsApp, maar willen geen les geven in het gebruik van de juiste taalomgangsvormen.
 - B Docenten moeten het gebruik van de taalomgangsvormen van studenten niet meteen veroordelen, maar nagaan welke normen die wellicht schenden en de studenten zo nodig leren wat de gewenste taalomgangsvormen zijn.
 - C Onderzoekers moeten nagaan welke taalomgangsvormen studenten schenden en waarom studenten ongewenste taalomgangsnormen gebruiken en vervolgens aan de studenten uitleggen wat de gewenste normen zijn.
 - D Studenten beseffen nog onvoldoende wat de juiste taalomgangsvormen zijn in hun e-mails aan docenten, maar willen wel leren de juiste vormen te gebruiken zodat ze hun taal kunnen verrijken.

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

Tekst 2 (FF w888) en tekst 3 (WhatsAppchtig taalgebruik) Overkoepelende vraag

Hieronder staan vijf uitspraken.

- 4p 39 Geef per uitspraak aan of hij past bij alleen tekst 2, alleen tekst 3 of bij allebei de teksten.

Neem het schema over met de nummers van de uitspraken en zet per uitspraak een kruisje in het juiste hokje.

uitspraak	alleen tekst 2	alleen tekst 3	tekst 2 en tekst 3
1. De verloedering van taalgebruik als gevolg van het gebruik van digitale media wordt weersproken.			
2. Digi-taal kent zijn eigen regels en is een vorm van taalontwikkeling.			
3. Docenten en studenten zijn opgegroeid met verschillende taalmiddelen die verschillende taalnormen kennen.			
4. Docenten vrezen invloed van het taalgebruik in digitale media op het formele taalgebruik van leerlingen of studenten.			
5. Jongeren moeten, indien nodig, bewust gemaakt worden van de regels van professionele taal.			

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.